

119/23. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY

Luxembourg, 2023. július 12.

A Törvényszék ítélete a T-8/21. sz. | IFIC Holding kontra Bizottság ügyben

A Törvényszék helybenhagyja a Clearstream Banking AG-t az Iránnal szemben kiszabott amerikai szankcióknak való megfelelésre felhatalmazó bizottsági határozatokat

A Törvényszék elutasítja az IFIC Holding német társaság keresetét, amely társaság részvényei közvetve az iráni állam tulajdonában vannak

2018-ban az Amerikai Egyesült Államok kilépett az iráni nukleáris program ellenőrzésére és az Iránt érintő gazdasági szankciók megszüntetésére irányuló, 2015-ben aláírt, az iráni nukleáris programról szóló megállapodásból. E kilépés következményeként az „Iran Freedom and Counter-Proliferation Act of 2012” (Iránban a szabadságról és a fegyverek elterjedése elleni küzdelemről szóló 2012. évi törvény) alapján az Egyesült Államok ismét szankciókat szabott ki Iránnal, valamint egy listán szereplő meghatározott személyekkel¹ szemben. Ezen időpont óta ismét tilos minden személy számára az Egyesült Államok területén kívül kereskedelmi kapcsolatok fenntartása az ezen SDN-listán szereplő személyekkel.

E határozatot követően az Unió az érdekeinek védelme céljából elfogadta a 2271/96 rendelet² mellékletét módosító 2018/1100 felhatalmazáson alapuló rendeletet³ annak érdekében, hogy abban feltüntesse az Iránban a szabadságról és a fegyverek elterjedése elleni küzdelemről szóló, 2012. évi amerikai törvényt. Az előbbi rendelet, amelynek célja az annak mellékletében említett törvények területen kívüli alkalmazása elleni védelem biztosítása, különösen megtiltja az érintett személyeknek,⁴ hogy eleget tegyenek a szóban forgó törvényeknek, illetve az azokból eredő intézkedéseknek (az 5. cikk első bekezdése), kivéve, ha az Európai Bizottság erre felhatalmazást ad, amennyiben e külföldi jogszabályok be nem tartása súlyosan sértené a rendelet hatálya alá tartozó személyek vagy az Unió érdekeit (az 5. cikk második bekezdése). Az Unió elfogadta továbbá a 2271/96 rendelet említett 5. cikke második bekezdésének alkalmazására vonatkozó kritériumok megállapításáról szóló 2018/1101 bizottsági

¹ Specially Designated Nationals and Blocked Persons List (különös megjelölésű állampolgárok és a zárolt vagyonnal rendelkező személyek listája, a továbbiakban: SDN-lista).

² A harmadik ország által elfogadott jogszabályoknak az ország területén kívüli alkalmazásának hatása és az ilyen jogszabályon alapuló vagy abból eredő intézkedések elleni védelemről szóló 2271/96/EK tanácsi rendelet mellékletének módosításáról szóló, 2018. június 6-i (EU) 2018/1100 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet (HL 2018. L 199. I., 1. o.).

³ A közös kereskedelem-politikára vonatkozó egyes rendeleteknek bizonyos intézkedések elfogadási eljárásai tekintetében történő módosításáról szóló, 2014. január 15- i 37/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL 2014. L 18., 1. o.) és a 2018/1100 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelettel módosított, a harmadik ország által elfogadott jogszabályoknak az ország területén kívüli alkalmazásának hatása és az ilyen jogszabályon alapuló vagy abból eredő intézkedések elleni védelemről szóló, 1996. november 22- i 2271/96/EK tanácsi rendelet (HL 1996. L 309., 1. o.; magyar nyelvű kiadás 10. fejezet, 1. kötet, 75. o.; a továbbiakban: rendelet).

⁴ A 2271/96 rendelet 11. cikkében említett személyek többek között egyrészt az Unió területén honos természetes személyek, akik valamely tagállam állampolgárai, másrészt pedig az Unió területén bejegyzett jogi személyek (11. cikk, (1) és (2) bekezdés).

végrehajtási rendeletet.⁵

Az IFIC Holding AG (a továbbiakban: IFIC) német társaság, amelynek részvényei közvetve az iráni állam tulajdonában vannak, és amely maga is részesedéssel rendelkezik különböző német vállalkozásokban, amelyek alapján osztalékra jogosult. A Clearstream Banking AG az egyetlen olyan bank, amely Németországban értékpapírok letéti őrzésére engedéllyel rendelkezik. E bank, miután az Egyesült Államok 2018 novemberében felvette az IFIC-et az SDN-listára, megszakította az osztalékainak az IFIC részére történő kifizetését, és azokat egy külön számlára zárta. 2020. április 28-án a Clearstream Bankingnak a 2271/96 rendelet 5. cikkének második bekezdése szerinti felhatalmazás iránti kérelmét követően a Bizottság elfogadta a C(2020) 2813 final végrehajtási határozatot, amelyben felhatalmazta e bankot, hogy a felperes értékpapírjait vagy pénzeszközeit illetően tizenkét hónapos időszakra megfeleljen az Egyesült Államok bizonyos törvényeinek (a továbbiakban: vitatott felhatalmazás). Ezt a felhatalmazást ezt követően 2021-ben és 2022-ben megújították a C(2021) 3021 final és a C(2022) 2775 final végrehajtási határozattal⁶ (a továbbiakban: megtámadott határozatok). E körülmények között az IFIC az EUMSZ 263. cikk alapján azt kérte, hogy a Törvényszék semmisítse meg a Bizottság által a Clearstream Banking kérelmére elfogadott határozatokat, amely utóbbi beavatkozott az eljárásba.

A Törvényszék elutasítja az IFIC keresetét, és ennek alkalmával állást foglal egyes, a 2271/96 rendelettel kapcsolatban korábban még nem tárgyalt jogkérdéseket illetően. Megállapítja különösen, hogy a megtámadott határozatok nem bírnak visszaható hatállyal, és hogy a Bizottság nem követett el értékelési hibát azzal, hogy nem vette figyelembe a felperes érdekeit vagy hogy nem vizsgálta kevésbé kényszerítő alternatívák fennállását. A Törvényszék úgy ítéli meg továbbá, hogy a 2271/96 rendelet által követett célkitűzésekre tekintettel szükséges és arányos volt a felperes azon jogának korlátozása, hogy az említett határozatok elfogadása keretében a Bizottság meghallgassa.

A Törvényszék álláspontja

A Törvényszék úgy véli először is, hogy a megtámadott határozatoknak nincs visszaható hatályuk, mivel azok egyértelműen kimondják, hogy értesítésük napjától számított tizenkét hónapos időszakban érvényesek.⁷ A vitatott felhatalmazásnak tehát nincs visszaható hatálya, és nem vonatkozik a megtámadott határozatok érvényessége napjánál korábban tanúsított magatartásokra, csak az ezen időpont után megvalósultakra.

Másodszor, ami a felperesnek az értékelési hibára alapított azon jogalapját illeti, amely szerint a Bizottság először is nem a felperes, hanem kizárólag a Clearstream Banking érdekeit vette figyelembe, a Törvényszék úgy ítéli meg, hogy a Bizottságnak ezt nem is kellett megtennie. A Törvényszék megjegyzi ugyanis, hogy a 2271/96 rendelet⁸ előírja, hogy a mellékelt törvényeknek való megfelelésre vonatkozó felhatalmazás megadása ahhoz a feltételhez van kötve, hogy e törvények be nem tartása súlyosan sértse a felhatalmazást kérő személy vagy az Unió érdekeit, azonban e rendelkezés nem említi a harmadik ország korlátozó intézkedéseivel érintett harmadik személyek érdekeit. A Törvényszék ugyanezt a megállapítást teszi a 2018/1101 végrehajtási rendeletben⁹ előírt nem kumulatív feltételekkel kapcsolatban, amelyeket a Bizottságnak figyelembe kell vennie a felhatalmazás iránti kérelem értékelése során. Ezenkívül a szóban forgó feltételek egyike sem utal a harmadik személy érdekeinek a kérelmező vagy az Unió érdekeihez viszonyított mérlegelésére. Egyébiránt, bár lehetséges, hogy a korlátozó intézkedésekkel érintett harmadik személy a 2271/96 rendelet¹⁰ hatálya alá tartozik, és így e rendelet bizonyos rendelkezéseinek hatálya alá tartozik, az ilyen körülmény az említett rendelet 5. cikkének második bekezdésében előírt kivétel alkalmazása

⁵ A harmadik ország által elfogadott jogszabályoknak az ország területén kívüli alkalmazásának hatása és az ilyen jogszabályon alapuló vagy abból eredő intézkedések elleni védelemről szóló, 1996. november 22-i 2271/96 rendelet 5. cikke második bekezdésének alkalmazására vonatkozó kritériumok megállapításáról szóló, 2018. augusztus 3-i (EU) 2018/1101 bizottsági végrehajtási rendelet (HL 2018. L 199. I., 7. o.).

⁶ 2021. április 27-i C(2021) 3021 final bizottsági végrehajtási határozat és 2022. április 26-i C(2022) 2775 final bizottsági végrehajtási határozat.

⁷ Lásd mindegyik megtámadott határozat 3. cikkét.

⁸ Lásd a 2271/96 rendelet 5. cikkének második bekezdését.

⁹ Lásd a 2018/1101 végrehajtási rendelet 4. cikkét.

¹⁰ Lásd a 2271/96 rendelet 11. cikkét.

keretében nem eredményezheti az említett rendelkezésben előírtaktól eltérő érdekek figyelembevételét. Másodsor, ami a felperes azon érvét illeti, amely szerint a Bizottság nem vette figyelembe a kevésbé korlátozó alternatívák igénybevételének lehetőségét, illetve a felperes azon lehetőségét, hogy kártérítéshez való jogra hivatkozzon, a Törvényszék megállapítja, hogy a 2018/1101 végrehajtási rendelet¹¹ nem ír elő ilyen kötelezettségeket a Bizottság számára. A Bizottság értékelése ugyanis annak vizsgálatát jelenti, hogy a kérelmező által szolgáltatott bizonyítékok alapján megállapítható-e a 2018/1101 végrehajtási rendeletben¹² rögzített kritériumok fényében, hogy a mellékletben említett törvények be nem tartása a kérelmező vagy az Unió érdekei tekintetében súlyos kárt okozna a 2271/96 rendelet 5. cikkének második bekezdése értelmében. Következésképpen a Bizottságnak, ha elegendő bizonyítékkal rendelkezik arra vonatkozóan, hogy ilyen súlyos kár állna fenn az említett érdekek vonatkozásában, ekként nem kell megvizsgálnia a felhatalmazás alternatíváinak fennállását.

Harmadszor, a meghallgatáshoz való jog megsértésére alapított jogalappal kapcsolatban a Törvényszék úgy ítéli meg, hogy az uniós jogalkotó olyan rendszer létrehozása mellett döntött, amelynek keretében a korlátozó intézkedésekkel érintett harmadik személyek érdekeit nem kell figyelembe venni, és e harmadik személyeknek nem kell részt venniük a 2271/96 rendelet 5. cikkének második bekezdése alapján folytatott eljárásban. Egy határozatnak az említett rendelkezés alapján történő elfogadása tehát általános érdekű célkitűzéseknek felel meg, amelyek arra irányulnak, hogy megvédjék az Unió érdekeit vagy az EUM-Szerződés rendszerében jogokat gyakorló személyeket azon súlyos károkkal szemben, amelyek a mellékelt törvények be nem tartásából eredhetnek.

Ennek keretében a szóban forgó eljárásban az érintett harmadik személyek meghallgatáshoz való jogának gyakorlása nemcsak hogy nem felel meg az említett szabályozás által követett közérdekű célkitűzéseknek, de veszélyeztethetné is ezen célkitűzések megvalósítását azon információk ellenőrizetlen terjesztése révén, amelyeket a mellékletben említett törvényekért felelős harmadik ország hatóságai tudomására hozhatnak. Így e hatóságok tudomást szerezhetnének arról, hogy valamely személy felhatalmazást kért, és hogy következképpen előfordulhat, hogy nem felel meg a szóban forgó harmadik ország területen kívüli jogszabályainak, ami kockázatot jelentene az e személlyel szembeni vizsgálatok és szankciók tekintetében, és ezáltal sértené e személy, illetve adott esetben az Unió érdekeit.

Egyébiránt az említett harmadik személyek személyes helyzetéhez kapcsolódó egyetlen tényező sem szerepel közvetlenül azon tényezők sorában, amelyeket a felhatalmazás iránti kérelemnek tartalmaznia kell,¹³ vagy azon kritériumok között, amelyeket a Bizottságnak az ilyen kérelem elbírálása során figyelembe kell vennie.¹⁴ Így az erre vonatkozó 2271/96 rendelet által létrehozott rendszerben nem tűnik úgy, hogy a korlátozó intézkedésekkel érintett harmadik személyek a Bizottság előtt hivatkozhatnak a személyes helyzetükre vonatkozó hibákra vagy tényezőkre. Ennélfogva a korlátozó intézkedésekkel érintett harmadik személyek meghallgatáshoz való jogának ilyen eljárás keretében történő korlátozása a releváns jogi háttérre és az általa követett célokra tekintettel nem tűnik aránytalannak, sem olyannak, amely nem tartja tiszteletben e jog lényeges tartalmát. Ebből következik, hogy a jelen ügy sajátos körülményei között a meghallgatáshoz való jog említett korlátozása az ítélezési gyakorlat értelmében igazolt, továbbá a 2271/96 rendelet és különösen annak 5. cikke második bekezdése által követett célkitűzésekre tekintettel szükséges és arányos. Következésképpen a Bizottság a megtámadott határozatok elfogadásához vezető eljárás keretében nem volt köteles meghallgatni a felperest.

Ezenkívül a felperes azt állította, hogy meghallgatáshoz való jogának tiszteletben tartása érdekében a Bizottságnak legalább a megtámadott határozatok rendelkező részét közzé kellett volna tennie. Semmi nem enged azonban arra

¹¹ Lásd a 2018/1101 végrehajtási rendelet 3. cikkét.

¹² Lásd a 2018/1101 végrehajtási rendelet 4. cikkét.

¹³ A 2018/1101 rendelet 3. cikkének (2) bekezdése értelmében. „[a] kérelmeknek tartalmazniuk kell a kérelmezők nevét és kapcsolattartási adatait, meg kell jelölniük az érintett területen kívüli jogszabályok pontos rendelkezéseit vagy a későbbi intézkedéseket, és ismertetniük kell a kért engedély hatályát, valamint a meg nem felelés által okozott kárt”.

¹⁴ A 2018/1101 végrehajtási rendelet 4. cikkében előírt kritériumok értelmében, amelyek annak értékelésére irányulnak, hogy súlyos kárt okoztak-e a 2271/96 rendelet 5. cikkének második bekezdésében említett védett érdekeknek.

következtetni, hogy ilyen közzétételi kötelezettség terhelte volna a Bizottságot. Egyrészt ennek az állítólagos kötelezettségnek nincs jogi alapja egyetlen releváns rendelkezésben sem; másrészt a megtámadott határozatoknak az elfogadásukat követő közzététele nem befolyásolhatja a felperes esetleges meghallgatáshoz való jogának a közigazgatási eljárás során történő gyakorlását. Végül a Törvényszék ugyanezen okokból elutasítja a felperes azon érvét, amely szerint a Bizottságnak, másodlagosan, közölnie kellett volna vele a megtámadott határozatokat azok elfogadását követően. A fentiekre tekintettel tehát nem állapítható meg, hogy a Bizottság azzal, hogy a megtámadott határozatokat nem tette közzé, illetve nem közölte a felperessel, megsértette a felperes meghallgatáshoz való jogát.

EMLÉKEZTETŐ: A megsemmisítés iránti kereset az uniós intézmények uniós joggal ellentétes jogi aktusainak megsemmisítésére irányul. Bizonyos feltételek mellett a tagállamok, az európai intézmények és a magánszemélyek indíthatnak megsemmisítés iránti keresetet a Bíróság és a Törvényszék előtt. Ha a kereset megalapozott, az uniós bíróság megsemmisíti a jogi aktust. Az érintett intézménynek a jogi aktus megsemmisítése miatt esetleg kialakult joghézagot orvosolnia kell.

EMLÉKEZTETŐ: A Törvényszék határozata ellen annak közlésétől számított két hónap és tíz napon belül kizárólag jogkérdésekre vonatkozó fellebbezést lehet benyújtani a Bírósághoz.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Törvényszéket.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon.

Sajtófelelős: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 5536

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106.

Kövesse a híreket!

